

TIBBİ ETİK

ve

Günümüzün Sorunları

- **Dr. Yavuz CEYLAN**
- SSK Bakırköy Doğumevi Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim Hastanesi

- “Yalnız iyi bir insan, iyi bir hekim olabilir.”

– **NORTNAGEL - Viyana’lı Hekim.**

- “Hastanın tek güvencesi, hekimin ahlakı ve vicdanıdır.”

– **İBN-İ ŞERİF - ‘Yadigar’dan 15. Yüzyıl**

- Hekim, yumuşak huylu, alçak gönüllü, nefesine hakim ve insan-i kamil olmalıdır.
- Kendi şerefini koruyamayan hekim, mesleğinin şerefini hiç koruyamaz.
- Hekim önce ahlaken, sonra mesleken iyi yetişmelidir.
- Hasta, kendini önemli bir varlık gibi gören hekime güvenmemelidir.
- Hasta, vicdanlı hekime bir emanet ve yadigardır.

– **Nizami-i Aruzi "Cehar Mekale"den -
12.Yüzyıl**

- Hekimi acımasızca yargılayıp, cezalandırarak bir tek yüce kanun vardır; o da hekimin kendi vicdanıdır.

“Preceptor” (Kaideler) ‘den bazı öğütler

- Çok tamahkar olmayın, hastanızın olanaklarını daima göz önünde bulundurun.
- Bazan hastadan hiç bir ücret almadan hizmet edin, çünkü insanlar nerede sevilirse, san’at da orada sevilir.

- Aynı anda iki hastaya çağırılırsanız, önce yoksul olana gidin
- Hekim özellikle yoksul hastaya bakmakla yücelir. Yoksul hastanın, minnet ve saygı ile yatakta doğrulmaya çalışması, hekimin alabileceği en büyük manevi hazdır.

– **Abbas Vesim - "Düstur-u Vesim-I fit Tıb"dan.**

-
- “Filozof hekim, ilahi kudretin yeryüzündeki en sadık temsilcisidir.”

– **Hipokrat**

- “Hekime yol gösteren iki rehber vardır; Hayata saygı (bunsuz tıp olmaz); insana sevgi (bunsuz hekim olunmaz).

– **Prof. Dr. Jean BERNARD**

- “Bu meslek bize atalarımızdan miras kalmadı; onu gelecek nesillerden ödünç aldık.”
- Aldığımız gibi temiz ve örselenmemiş bir şekilde bırakmak zorundayız.

- Dürüstlük, yasayla sınırlanmış bir kural değildir; toplumla birey arasındaki, yazılı olmayan, söze dayanan bir "akit"tir, evrensel bir doğrudur.
- **Konfuçyüs** der ki, "*Kaplana kanat takılırsa, yapmayacağı kötülük yoktur.*"

- Bu yaptığımız gerekli mi?
- Yeterli mi?
- Yapabileceğimin en iyisi mi?

Hekim, İlaç firması, Laboratuvar ve Görüntüleme merkezleri ilişkileri

- Hastasının gereksinimi olan ilaç, tıbbi malzeme ve benzeri mal ve hizmetlerin alımında hastasını yönlendirici davranmak, satıcılardan herhangi bir çıkar sağlamak, hekimin yapmasının uygun olmadığı bir davranıştır.

Tıbbi Deontoloji
Tüzüğü 1999

Hekimler, İlaç Şirketleri ve Hediyeler Ne Kadar / Nereye Kadar?

- Hediye veren ve alan arasında yazılı ve sözlü olmayan, alana karşılık verme sorumluluğu yükleyen bir gizli ilişki kurulmuş olur.
- Hediyelerin parasal yükü, ilaç fiyatına eklenecek, dolaylı olarak hastaya yansıtılacaktır.
- Hediye, hekim – hasta arasındaki karşılıklı güven duygusunu zedeler...

- Amerikan Tabipler Birliđi
(*American Medical Association = AMA*)
ve İngiliz Cerrahi Birliđi,
masaüstü tabir edilenler
dışındaki her türlü promosyonu
kabul etmeyi, etik bir davranış
olarak kabul etmemektedir.
(1988 ve 1990)

- Yalnızca reçete yazma, hastanın kendisine gönderilmesi ya da hastayı, herhangi bir nedenle sevk etme karşılığında ücret ya da bir başka bedel almak ya da vermek etik değildir.

– **“Hekimlik Ahlakı Uluslararası Yasası” Venedik 1983**

- Hastalara herhangi bir suretle haksız bir menfaat teminini amaç edinen fiil ve hareketler
- Birbirlerine muayene, tedavi ve tetkik için hasta göndermeleri mukabilinde ücret alıp vermeleri (= *Dychotomi*)
- Kendilerine hasta temini amacıyla eczacı, yardımcı sağlık personeli veya diğer herhangi bir kişiye aracılık ücreti ödemeleri etik değildir.
 - **Deontoloji Nizamnamesi, I.kısım, 12.madde, 1960. 6023 sayılı T.T.B. Kanunu, madde 28-fıkra b**

İlaç Şirketleri ve Hediyeler YORUM

- Genel olarak hekimler, ilaç ve cihaz endüstrisinden hediye kabul etmekten kaçınmalıdır. Oluşacak etik sorunları kabul etmeli, tartışmalı ve uygun çözümler getirmeliyiz.

**■ PRIMUM NIHIL
NOCERE**

– “ÖNCE ZARARLI OLMA!”

– HİPOKRAT

- Hekim hastalarına karşı dürüst olmak ve kendi biliminin tüm olanaklarını onlara sunmakla yükümlüdür. Bu muayene ya da tedavi, kendi yapabileceklerini aşıyorsa, hekim gereken yeterliliği taşıyan bir başka hekimi çağırarak veya hastayı gönderecektir.

– **“ULUSLARARASI HEKİMLİK AHLAKI YASASI”, Ekim 1983, Venedik.**

- Eğer mesane taşını çıkaramayacak durumda iseniz, hastayı taşın çıkarılabileceği yere gönderiniz.
 - **Hipokrat, Aforizmalar.**
- İyi bir cerrahın nazik, merhametli ve para hirsinin olmaması gerekir.
 - **Guy de Chaulic (1300-1367) - "Chirurgia Magna"**
- Para için cerrah olan bir kimse, hiçbir şey yapamaz.
 - **Sir Ambroise Done (1510-1590)**

HEKİM-HASTA İLİŞKİLERİ NE? – NEREYE KADAR?

“KAYGAN YOKUŞ”

Hekim-Hasta İlişkisinde Profesyonel Sınırlar

- Profesyonel sınırlar kesin çizgilerle tanımlanmamıştır.
- “Anlamlı bir el sıkma”dan, “yardımcısız muayene”ye, “cinsel taciz”e dek uzanan geniş bir yelpaze!
- (Cinsel ilişkiye girmek, bu sınır ihlallerinin en uç noktasıdır.)

Profesyonel sınırlar...

- Hekime düşen sorumluluk, hastasına vücutca ve ruhca, en gizli yanını açmasına olanak verecek kadar yakın; ancak en küçük bir yanlış anlaşılmaya fırsat vermeyecek kadar ölçülü ve mesafeli olabilmektedir.
- Bu profesyonel tavrı genel ve tıbbi etik kurallara harfiyen uyan, kişisel ve mesleki onuruna düşkün, "filozof" hekim başarabilir.

- Yanında erkeği olmayan kadını muayene etme, hiçbir kadından kocasının izni olmadan hediye alma.
 - **Eski Hint Deontoloji Kuralı**
- Nabzına baktığın kadının gözlerinin içine bakma. Gözünü, kulağını, elini, dilini her türlü münasebetsizlikten sakın.
 - **Abbas Vesim**

HEKİM – REKLAM NE? – NE KADAR?

- Ülkenin yasaları ve ulusal tıp birliğinin ahlak yasası izin vermedikçe, hekimlerin kendi reklamlarını yapmaları, **etik dışı davranıştır.**
 - **Uluslararası Hekimlik Ahlakı Yasası, Ekim 1983, Venedik**

- Reçetelerinde isim, soyadı, akademik unvan, uzmanlık dalı, adres, diploma ve sicil numarası dışında reklam ve yönlendirme niteliğinde yazı ve şekil bulundurmamak, bunların dışında bilgi ve şekil içeren kart, el ilan ve benzerlerini bastırıp dağıtmak etik değildir.

– **Tıbbi Deontoloji Tüzüğü 1999**

LASER (CO₂, Argon, Nd: Yag)

LAPAROSKOPIK CERRAHI Ameliyatlari

Laser + Laparoscopi ile

Tüp Ligasyonu, Kısırlık Tedavileri
Dismenore (LUNA), Diş Gebelik
Over Kistleri Endometriozis, PCO

Myomektomi, LAVH, LASH
(Uterus Ameliyatlari)

Stress Incontinans (Burch Op.)

Histeroskopi (Myomektomi)

Kolposkopi (Serviks Kanseri Erken Tanı)

Laserle Servikal Konizasyon ve Condyloma

Acuminata Tedavisi

Ultrasonografi (TVS, Doppler)

TÜP BEBEK

IVF - ET

ICSI

TESA

Amniosentez, Üçlü Test

CVS

Fetal Monitoring

Kürtaj (D&C)

Sezeryan

Ağrısız Doğum

Estetik Dikiş ve Operasyonlar

EV : (0 212) 422 03
CEP : (0 212) 422 03
MUA : (0 216) 167 19 7

HASTANE

BRIGHAM AND WOMEN HOSPITAL
75 STATE STREET
BOSTON MA 02115

Lütfen Önceden Randevu Alın.

Gynecology & Obstetric

Jinekolog Operatör Doktor

LASER - LAPAROSCOPY - TUP BEBEK UZMANI

Brigham and women Hospital Boston (Amerika)
Institut Medical Edith Cavell Brüksel (Belçika)
Hopital Francais Reine Elisabeth Brüksel (Belçika)

- Hastanızı etkilemek için aşırı süslü başlıklar giymeyin, fazla koku sürmeyin. Ancak hekimin şanına yakışacak şekilde bakımlı olmalısınız.

– **Hipokrat**

■ IN MEDIA STAT VIRTUS

- Erdem ortadadır.

– **Roma Özdeyişi**

- Tüm hekimler, tüm hekimlere, bakmakla yükümlü oldukları eş ve çocuklarına ücretsiz tıbbi hizmet vermek zorundadırlar.

– **Muayene sırasında yardımcı bulundurmanın etik yönü:**

- Muayene sırasında (özellikle pelvik ve meme muayenesinde) daima yardımcı bir kadın bulundurulmalı.

HEKİM-HEKİM İLİŞKİSİ

- Bir hekimin, bir başka hekimin reçetesini, hiç bir şey eklemeden ya da eksiltmeden kullandığını gören olmuş mudur?!
- Bundan anlaşılıyor ki hekimler ünlerini dolayısıyla yararlarını, hastalarının yararından çok düşünüyorlar.
 - **MONTAIGNE, "Denemeler" 1572**
 - **KitapII,Bölüm XXXVII**

“Hastanızı her zaman tedavi etmeye muvaffak olamayabilirsiniz. Yeter ki reçeteyi yazan eliniz ilacın yanına bir nebze de ruhunuzdan birşeyler katabilsin...

Yeter ki eliniz kupkuru bir alim doktor eli değil, simsıcak bir İNSAN DOKTOR eli olsun!”

– **Prof. Dr. Samim MOSTAR, 1969**

- “Yaratılanı severiz, yaratandan ötürü...”

– Yunus Emre